

KUR'AN MI YOKSA RİSÂLE OKUMAK MI DAHA SEVAP?

Kur'an-ı Kerim, indirildiğinden günümüze kadar farklı tartışmaların konusu olmuştur. Bazıları onu inkâr ederken, bazıları ondan bazı ayetlerin artık günümüzde yeri yok deyip arzu ettiği tarafları görmeyi yeğlerken bazıları ise, ışığını ondan almış olan eserleri ondan daha değerli tutmaya çalışarak onu itibarsızlaştırma ameliyesi içine girmektedirler. Bu tartışma ve değerlendirmelerin son halkasına dini yayın yapan bir radyo kanalında din içerikli soru-cevap programında rastlamaktayız. Söz konusu programda, dinleyici konumundaki kişi canlı yayına bağlanarak, hocam, Kuran-ı Kerim mi yoksa Risâle okumak mı daha fazla sevaptır diye sorar. Sorulara cevap veren konumundaki hoca, Kur'an-ı Kerim'i okumak sünnet, fıkhi öğrenmek ise farzdır der ve Risâle okumanın daha fazla sevap teşkil ettiğini belirtir.

Hz. Peygamber (s.a.s.), Kur'an-ı Kerim hakkında son derece hassas davranmıştır. Çünkü o kitap, hem Allah Rasûlü'nün hem de kıyamete kadar gelecek olan ümmetinin fertleri için yegâne yol gösterici olacaktır. Onun için sahabilerin uzun bir süre hadisleri yazmalarına izin verilmemiştir. Allah Rasûlü, Allah'ın kitabıyla kendi sözlerinin karıştırılmasından endişe etmiştir. Daha sonraki süreçte ise, inananların itikatları sağlamlaştığı için bazı sahabilerin hadisleri yazmalarına müsaade etmiştir. Allah Rasûlü, Kur'an-ı Kerim'e bu derece özen göstermiştir.

İslâm dünyasının önde gelen âlimleri, eğitim hayatlarına Kur'an-ı Kerim'i hıfz ederek başlamışlardır. Diğer ilimler ise ondan sonra öğrenmişlerdir. Dini bilgisiyle temayüz eden âlimlerin hemen hemen hepsi, sabah kalktığı zaman günlük yaşamına Kur'an-ı Kerim'i okuyarak başlamıştır. Bazıları günde 5, bazıları 10, bazıları ise 20 sahife okumayı yeğlemişlerdir. İslâm dünyasında âlimler, bahsedilen çerçevede Kur'an-ı Kerim'e saygı ve muhabbet beslerken, günümüzde o seviyeye gelmekten ziyade geriye döndüren yanlış değerlendirmeler yapılabilmektedir.

Risâle-i Nur, Bediüzzaman'ın değerli bir eseridir. Çoğunlukla imani konular ele alınmaktadır. Büyük oranda imani konuların zikredilmesinde yazıldığı dönemde dine karşı yapılan muamelelerin etkisi büyüktür. İnsanların evlerinde Kur'an-ı Kerim'i bile bulundurmasının suç sayıldığı, cenazeleri yıkayacak imamların bulunamadığı, ezanların Türkçe okunduğu, insanların dini öğrenecek bir fırsat bulamadığı bir noktada imanı kurtarma çalışmasının yapılmasını gayet doğal karşılamak gerekmektedir. Bediüzzaman da böyle bir atmosferde imani konuları merkeze alan Risâlelerini yazmış/yazdırmıştır. Risâle-i Nur'da 620 (Bkz: Abdulkadir Badıllı, Risale-i Nur'un Kudsi Kaynakları, s.19 - 51) ayetin tefsiri yer almaktadır. Bu rakam, 6236 ayeti bulunan Kuran-ı Kerim'deki ayetlerin yaklaşık % 10'una tekabül etmektedir. Bu noktada Risâleler, kısmi bir tefsir çalışması anlamına gelmektedir.

Bediüzzaman, hayatı boyunca Kur'an-ı Kerim'e olan bağlılığıyla bilinmektedir. Bu durum, onun farklı zamanda ve yerdeki konuşmalarına dolayısıyla eserine de yansımıştır. Kastamonu Lahikası'nda talebelerinden birisi Bediüzzaman'a 'Kuran'ı ezberlemek, hafız olmak mı öncelikli, yoksa Risale-i Nur'u yazmak mı öncelikli olmalı' diye sormuş. O da,

şu cevabı vermiştir: 'Sualinizin cevabı bedihîdir. Çünkü bu kâinatta ve her asırda en büyük makam Kur'an'ındır. Her harfinde, ondan ta binler sevap bulunan Kur'an'ın hıfzı ve kırâati her hizmete mukaddem ve müreccettir. Fakat Risale-i Nur dahi o Kur'an-ı Azîmüştânın hakaik-i imaniyesinin bürhanları, hüccetleri olduğundan ve Kur'an'ın hıfz ve kıraatine vasıta, vesile ve hakaikini tefsir ve izah olduğu cihetle, Kur'an hıfzıyla beraber ona çalışmak da elzemdir." Bediüzzaman, bu ifadeleriyle aslında ele aldığımız konunun açıklamasını bizzat kendisi yapmaktadır. Söz konusu radyo konuşmasında cevap verme konumunda olan kişinin Risâleler'deki Bediüzzaman'ın Kuran-ı Kerim hakkındaki ifadelerinden bigâne olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü söz konusu kişi, Risâlelerin bir fıkıh kitabı olduğunu ifade etmektedirler. Ancak onlar bir fıkıh kitabı değil, daha çok tefsir yönlü bir çalışmadır.

Türkiye'deki cemaat, tarikat ve bunların dışındaki dini yönlü gruplarımızın her birinin müntesiplerini eğitime çabaları bulunmaktadır. Her bir grup, müntesiplerini bilgilendirme çalışmaları yürütmektedirler. Bu çalışmalarda, kendi çıkardıkları gazete, dergi, kitap vs. her ne varsa onların okunmasını, onların dışındakilerin dikkate alınmamasını arzu etmektedirler. Her bir grup, tavsiye ettiği kitapların o alanda en iyisi olduğunu takip edenlerine salık vermektedirler. Bu yaklaşım, aslında dini gruplarımızın kendilerini geliştirme yönündeki en önemli engeldir. Çünkü bir mesele ilgili birden fazla yerden bilgilenme, karşıt görüş ve değerlendirmeleri göz önünde bulundurma, meseleleri daha iyi anlamaya vesile olacaktır. Dini gruplarımızdan bazılarındaki bu kendi kitaplarına önem verme ameliyesi bazen hoş olmayan noktalara kadar da varabilmektedir. Mesela, eğer bugün şu kitaptan bir miktar okumazsanız başınıza şu şu haller gelebilir veya birinin başına bir felaket geldiğinde, sen kitaplarımızı okumayı mı ihmal ettin diye psikolojik muhasebe içine girilebilmektedir. Bu tür yaklaşımlar, dini gruplarımızın takipçilerinin belki bağılıklarını artırabilirler ancak dini bilgiyi geliştirme ve hayata aktarma adına bir gelişme sağlama ihtimali ise fevkalade zayıftır. Dini cemaatler, kendi içlerinde İslâmı anlama ve yaşama adına istenilen seviyede bir gelişme sağlayamadıkları için, dini anlatan, insanların dini konulardaki problemlerini çözmeye konumundaki bireylerin de yeterli bir noktada olmadıkları söz konusu örnekte de görülmektedir. Söz konusu kişilerin liyakatli seviyeye getirilmeleri elzemdir.

“Kur'an mı yoksa Risâle okumak mı daha fazla sevaptır” sorusu başlı başına zihinlerdeki Kur'an algısının tam anlamıyla inşa edilemediğinin bir yansıması değil midir? Kur'an- Kerim'in ifadesiyle, “Ey İman Edenler! Tekrar iman ediniz” buyrulurken, herhalde bizlerin inanç temelinde başta Kur'an-ı Kerim anlayışımız olmak üzere yeniden gözden geçirmemiz gerekenlerin olduğunu beyan etmektedir. Risâle-i Nur, Bediüzzaman'ın yaşadığı zorlu hayat koşulları içinde ortaya koyduğu güzel bir çalışmadır. Ancak Risâleler, ışığını Kur'an-ı Kerim'den alan bir eserdir. Asıl olan Kur'an-ı Kerim'dir. Hiçbir zaman, fer'i olanlar asılların yerine geçme veya kıyaslanma seviyesi yoktur. Unutmayalım ki, dünyadaki yazılan bütün kitaplar, bir kitabı yani Kur'an-ı Kerim'i anlamak için yazılmış eserlerdir.